

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 555/2023-40

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Tomášom Michnicom, Na priekope 13, Žilina, proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4Tdo/66/2022 a jeho uznesení zo 7. februára 2023, ako aj proti postupu Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracoviska Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 13T/2/2021 a jeho rozsudku z 3. marca 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 19. apríla 2023 domáha vyslovenia porušenia čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), čl. 2 ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol č. 7“), čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a čl. 47, ako aj čl. 48 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4Tdo/66/2022 a jeho uznesením zo 7. februára 2023, ale tiež vyslovenia porušenia čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru, čl. 2 ods. 1 protokolu č. 7, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 47, ako aj čl. 48 ods. 2 charty postupom špecializovaného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13T/2/2021 a jeho rozsudkom z 3. marca 2021. Žiada, aby bolo uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4Tdo/66/2022 zo 7. februára 2023 zrušené s tým, aby sa najvyššiemu súdu prikázalo vo veci znovu konať a rozhodnúť. Rovnako žiada, aby bolo uznesenie špecializovaného súdu sp. zn. 13T/2/2021 z 3. marca 2021 zrušené s tým, aby sa špecializovanému súdu prikázalo vo veci znovu konať a rozhodnúť. Napokon sa domáha náhrady trov právneho zastúpenia advokátom.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených listinných dôkazov vyplýva nasledujúci skutkový stav veci:

3. Rozsudkom špecializovaného súdu sp. zn. 13T/2/2021 z 3. marca 2021 bola podľa § 334 ods. 4 Trestného poriadku schválená dohoda o vine a treste uzatvorená 17. februára 2021 medzi prokurátorom a sťažovateľom v znení, podľa ktorého bol sťažovateľ uznaný za vinného z 8 čiastkových skutkov pokračovacieho zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona, ako aj z jedného skutku zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 a 2 Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 5 rokov spolu s probačným dohľadom na rovnakú dobu, ako aj s uložením obmedzenia spočívajúceho v zákaze stretávať sa s osobami majúcimi na neho negatívny vplyv, ktoré boli jeho spolupáchateľmi alebo účastníkmi na trestnom čine (menovite s [REDAKČIA]). Bol mu uložený aj peňažný trest vo výške 150 000 eur s tým, že pre prípad úmyselného zmarenia výkonu tohto trestu mu bol uložený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov.

4. Proti rozsudku špecializovaného súdu podal sťažovateľ dovolanie datované 1. augusta 2022, a to z dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, pozn.).

5. Sťažovateľ v dovolaní poukázal na judikatúru dovolacieho súdu (R 58/2008 a R 1/2017), z ktorej vyplýva, že proti rozsudku o schválení dohody o vine a treste môže podať dovolanie iba minister spravodlivosti na podnet obvineného alebo inej osoby. Odlišný právny názor v otázke, kto je oprávnený podať dovolanie proti rozsudku o schválení dohody o vine a treste, vyplýva podľa sťažovateľa z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6Tdo/5/2017 z 3. mája 2017. Publikovanou judikatúrou vyslovený právny názor o výlučnom oprávnení ministra spravodlivosti podať dovolanie proti rozsudku o schválení dohody o vine a treste pokladá sťažovateľ za extrémne reštriktívny a rozporný s materiálnym chápaním princípov právneho štátu vrátane práva na opravný prostriedok. Za nesporné pokladá porušenie svojich práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru. Výklad pojmu „oprávnená osoba“ na podanie dovolania proti rozsudku o schválení dohody o vine a treste musí byť v súlade s čl. 13 dohovoru tak, aby bolo zabezpečené právo obvineného na účinný opravný prostriedok. Ustanovenie § 334 ods. 4 Trestného poriadku treba ponímať a aplikovať ako špeciálne ustanovenie vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam § 372 ods. 1 a § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku. Výklad uvedených ustanovení uskutočnený dovolacím súdom v publikovanej judikatúre odníma obvinenému akúkoľvek možnosť opravného prostriedku, a to bez ohľadu na prípadnú závažnosť jeho námietok v dovolacom konaní v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Ako zásadné porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažovateľ namietal, že pri preskúvaní návrhu na uzavretie dohody o vine a treste sa malo prihliadnuť na porušenie procesných predpisov týkajúcich sa začatia trestného stíhania a vznesenia obvinenia. Poukázal na skutky uvedené v bode I.1 uznesenia o vznesení obvinenia s tým, že mu bolo vznesené obvinenie „za rozhodovanie sudcu“ po zániku jeho funkcie sudcu. Ďalej v prípravnom konaní bolo pred ním zatajené, že obvinený Ing. F. T. v trestnej veci vedenej špecializovaným súdom pod sp. zn. PK-2T/26/2020 poprel vinu. Pritom tieto zatajované výpovede mali pre prípravu a taktiku obhajoby sťažovateľa zásadný význam. Rovnako bolo sťažovateľovi zatajené, že svedok [REDAKČIA] má byť tzv. legalizantom, teda policajným agentom, pričom je reálne, že išlo o policajnú provokáciu. O postavení tohto svedka ako legalizanta sa sťažovateľ dozvedel z novinového článku. Takýmto spôsobom bol sústavne uvádzaný do omylu, čo ovplyvnilo slobodu jeho rozhodovania pri priznaní viny v rámci konania o dohode o vine a treste.

6. V doplnení dôvodov dovolania z 2. decembra 2022 sťažovateľ poukázal na nálezy ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 296/2022 z 8. septembra 2022 a sp. zn. IV. ÚS 546/2020 z 23. februára 2021 s tým, že súčasťou práva na obhajobu je aj povinnosť prvostupňového súdu v rámci skúmania návrhu na schválenie dohody o vine a treste preskúmať celé predchádzajúce trestné konanie. Dohodu o vine a treste nemožno schváliť, ak sa porovnaním uznesenia o vznesení obvinenia s vykonanými dôkazmi a so skutkovými okolnosťami uvedenými v návrhu dohody o vine a treste zistí, že sa zásadne rozchádzajú.

7. V ďalšom doplnení dôvodov dovolania z 26. januára 2023 sťažovateľ zdôraznil, že výklad dovolacieho súdu vo vzťahu k osobe oprávnenej podať dovolanie proti rozsudku o schválení návrhu dohody o vine a treste je v rozpore s čl. 2 protokolu č. 7, a preto ak zákonodarca ako mimoriadny opravný prostriedok ustanovil možnosť dovolania z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, potom v súlade s čl. 2 ods. 1 protokolu č. 7 sťažovateľ je osobou oprávnenou na podanie dovolania z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Pritom žiadna právna norma obvinenému negarantuje právny nárok na podanie dovolania ministrom spravodlivosti.

8. Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4Tdo/66/2022 zo 7. februára 2023 bolo dovolanie sťažovateľa podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku odmietnuté ako podané neoprávnenou osobou.

8.1. Podľa názoru najvyššieho súdu z § 334 ods. 4 a § 369 ods. 1 a 2 Trestného poriadku vyplýva, že proti rozsudku o schválení dohody o vine a treste možno podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Keďže v § 334 ods. 4 Trestného poriadku nie je špecifikovaný konkrétny subjekt, ktorému toto právo prislúcha, treba ho vykladať v spojení s § 369 ods. 1 Trestného poriadku, z ktorého vyplýva, že oprávneným na podanie dovolania v takomto prípade je len minister spravodlivosti (na podnet obvineného alebo inej osoby), a to z dôvodu, že ide o rozhodnutie súdu prvého stupňa (na rozdiel od obvineného a generálneho prokurátora, ktorí sú podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku oprávnenými osobami na podanie dovolania proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa). K otázke subjektu oprávneného podať dovolanie proti rozsudku o schválení dohody o vine a treste podľa § 334 ods. 4 Trestného poriadku sa dovolací súd vyjadril vo svojich publikovaných rozhodnutiach R 58/2008 a R 1/2017, v ktorých sa konštatuje, že „... proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým rozhodol o schválení návrhu na dohodu prokurátora a obvineného o vine a treste, a ktorý nadobudol právoplatnosť vyhlásením, môže podať dovolanie iba minister spravodlivosti z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c) a ods. 2 Trestného poriadku.“. Citované právne závery sú aktuálne aj vo veci dovolania sťažovateľa, pričom niet dôvodu na to, aby sa najvyšší súd od tejto ustálenej judikatúry odchýlil.

8.2. Pokiaľ sťažovateľ v dovolaní argumentoval, že v jeho trestnej veci mali byť v základnom konaní porušené jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru, túto argumentáciu nemožno akceptovať, pretože sťažovateľ uzatvoril s prokurátorom osobitnú dohodu o vine a treste a v konaní pred špecializovaným súdom, ktorý predmetnú dohodu schválil, sa nepochybne nielen priznal ku skutkom, ale zároveň sa aj vzdal práva na verejný súdny proces [§ 333 ods. 3 písm. b) Trestného poriadku]. Zjednodušene povedané, sťažovateľ sa v základnom konaní vzdal časti svojich práv tvoriacich v súhrne právo na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru, a to na podklade dohody a v rámci nej aj na podklade výhody mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu ustanovenú zákonom.

8.3. Obdobne, pokiaľ sťažovateľ argumentoval, že nemal účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru, treba uviesť, že v základnom konaní mu právny poriadok Slovenskej republiky priznáva právo podať odvolanie, ktorého sa však v rámci konania o dohode o vine a treste po opakovanom poučovaní (či už pred prokurátorom, ale aj pred špecializovaným súdom) vzdal.

8.4. Nenáležitá je aj argumentácia, podľa ktorej § 334 ods. 4 druhá veta Trestného poriadku [teda že proti rozsudku o schválení dohody o vine a treste nie je prípustné odvolanie ani dovolanie okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), pozn.] má mať povahu *lex specialis* s aplikačnou prednosťou pred všeobecnými ustanoveniami § 369 ods. 1 a 2 Trestného poriadku ako *lex generalis*. Ustanovenie § 334 ods. 4 druhej vety Trestného poriadku totiž neobsahuje určenie osoby oprávnenej podať dovolanie z dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Toto ustanovenie preto v otázke osoby oprávnenej podať dovolanie nepredstavuje špeciálnu (odlišnú) úpravu s aplikačnou prednosťou pred všeobecnou úpravou osôb oprávnených podať dovolanie obsiahnutou v § 369 ods. 1 a 2 Trestného poriadku.

9. Uznesenie najvyššieho súdu bolo obhajcovi sťažovateľa doručené 16. februára 2023 a sťažovateľovi 28. februára 2023.

10. Sťažovateľ doplnil ústavnú sťažnosť 3. mája 2023, v ktorej poukázal na to, že prokurátor sa k dovolaniu sťažovateľa vôbec nevyjadril, čo evokuje rímske pravidlo „*qui tacet, consentire videtur*“ (kto mlčí, ten svedčí), a k tomu uvádza:

10.1. Pokiaľ najvyšší súd tvrdí, že nekonkretizoval záver o „nadkvalifikácii“ skutkov, nie je zrejmé, akým iným spôsobom to mal sťažovateľ konkretizovať, keď išlo o zmenu kvalifikácie uvedenej v uznesení o vznesení obvinenia na základe právneho názoru dozorového prokurátora v konaní o vine a treste. Nesprávnu právnu kvalifikáciu v uznesení o vznesení obvinenia sťažovateľ namietal v sťažnosti proti obvineniu, ktorú dozorový prokurátor zamietol, a potom v ďalšom bez zásadnej zmeny skutkových okolností sám právnu kvalifikáciu upravil.

10.2. K úvahám najvyššieho súdu, ktorý sa nad rámec procesného rozhodnutia zaoberal namietaným porušením čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru, uvádza, že ani dohoda o vine a treste, ale ani konanie o návrhu na schválenie takejto dohody neznamenajú koniec spravodlivosti pre obvineného.

10.3. Sťažovateľ podaním z 30. marca 2023 požiadal generálneho prokurátora o rozhodnutie o sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia a o doručenie písomného vyhotovenia rozhodnutia s poukazom na vecnú príslušnosť generálneho prokurátora rozhodnúť o sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia za rozhodovaciu činnosť sudcu v zmysle čl. 148 ods. 5 ústavy. Ku dňu podania doplnenia ústavnej sťažnosti generálny prokurátor na túto žiadosť nereagoval. Pritom uznesenie o vznesení obvinenia zo 14. septembra 2020 nikdy nemohlo nadobudnúť právoplatnosť, pretože o sťažnosti proti tomuto uzneseniu nerozhodol vecne príslušný nadriadený prokurátor.

10.4. Sťažovateľ podal 19. novembra 2020 a 20. novembra 2020 trestné oznámenia Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, pričom výsledok šetrenia týchto trestných oznámení o závažnej trestnej činnosti tzv. kajúcnikov mal význam pre obhajobu sťažovateľa. Takmer dva a pol roka bol príslušný prokurátor nečinný a trestné oznámenia bez akýchkoľvek úkonov zadržava, čo je potvrdené informáciou z 24. apríla 2023 získanou na základe zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.

10.5. V súvislosti s trestnou vecou a ospravedlnením, resp. vyjadrením sťažovateľa z februára 2021 sťažovateľ podaniami z 18. apríla 2023 adresovanými predsedníčke Krajského súdu v Žiline, predsedovi Súdnej rady Slovenskej republiky, ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky a prezidentke Slovenskej republiky odvolal ospravedlnenie a vyjadrenie z februára 2021.

11. Z doplnenia ústavnej sťažnosti doručeného ústavnému súdu 20. júna 2023 vyplýva, že 31. mája 2023 bolo sťažovateľovi doručené uznesenie prokurátora č. k. VII/1 Gv 20/21/1000-24 z 22. mája 2023, ktorým podľa § 215 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku bolo zastavené jeho trestné stíhanie pre prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Trestného zákona v znení účinnom do 31. decembra 2020 (skutky týkajúce sa odsúdeného [REDAKOVANÉ] a obvineného [REDAKOVANÉ]), pretože trest, ku ktorému môže trestné stíhanie viesť, je celkom bez významu popri treste, ktorý bol sťažovateľovi už právoplatne uložený pre iný čin. Uznesenie prokurátora sa pritom odvoláva na právoplatný rozsudok špecializovaného súdu sp. zn. 3T/2/2021 z 3. marca 2021. Sťažovateľ tiež oznamuje, že proti uzneseniu prokurátora podal sťažnosť a zároveň v súlade s § 215 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásil, že na prejednaní veci trvá, keďže uznesenie považuje za arbitrárne.

12. Z ďalšieho doplnenia ústavnej sťažnosti doručeného ústavnému súdu 21. júna 2023 vyplýva, že sťažovateľovi bolo 19. júna 2023 doručené uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3To/5/2023 z 26. apríla 2023, ktorým podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku bolo zamietnuté jeho odvolanie proti rozsudku špecializovaného súdu sp. zn. 13T/2/2021 z 3. marca 2021. Podanie tohto odvolania sťažovateľ avizoval už v samotnej ústavnej sťažnosti zo 14. apríla 2023.

12.1. Sťažovateľ poukazuje na názor najvyššieho súdu, podľa ktorého schválenie dohody o vine a treste ako jedna z foriem súdneho rozhodovania o vine a treste bez rozvinutia procesu dokazovania na hlavnom pojednávaní má svoj základ v skutočnosti, že obvinený dobrovoľne uzavrie dohodu o vine a treste, pokiaľ mu je prokurátorom ponúknutá, resp. ak podnet obvineného na uzavretie dohody prokurátor akceptuje. Dohodu o vine a treste súd nemôže schváliť bez prítomnosti obvineného a jasného, nepochybného prejavu jeho vôle takúto dohodu uzavrieť.

12.2. Podľa názoru sťažovateľa z obsahu odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že tento nepotvrdil svoju všeobecnú povinnosť byť primárnym ochrancom ľudských práv a základných slobôd v spojení s ambíciou ústavne konformného riešenia otázky práva na opravný prostriedok ako súčasť práva na spravodlivý proces.

13. Zo spisu ústavného súdu sp. zn. Rvp 1885/2023 vyplýva, že ústavnou sťažnosťou z 27. júla 2023 doručenou ústavnému súdu 31. júla 2023 sťažovateľ požaduje, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru, ako aj čl. 2 ods. 1 protokolu č. 7 uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3To/5/2023 z 26. apríla 2023, ako aj konaním, ktoré mu predchádzalo. Ďalej žiada, aby bolo uznesenie najvyššieho súdu zrušené a bolo mu prikázané vo veci znova konať a rozhodnúť.

14. V ústavnej sťažnosti je *inter alia* uvedená informácia, podľa ktorej proti odvolaciemu uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 3To/5/2023 z 26. apríla 2023 podal sťažovateľ dovolanie datované 12. júla 2023. Z textu dovolania (tvoriaceho prílohu ústavnej sťažnosti) vyplýva, že dovolanie sa podáva z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), e), i), k) a l) Trestného poriadku s tým, že odôvodnenie dovolania bude špecializovanému súdu doručené v lehote 10 pracovných dní.

II.

Argumentácia sťažovateľa

II.1. K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru, čl. 2 ods. 1 protokolu č. 7, čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 47, ako aj čl. 48 ods. 2 charty postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4Tdo/66/2022 a jeho uznesením zo 7. februára 2023:

15. Sťažovateľ uvádza, že najvyšší súd sa nevyrovnal s podstatnými argumentmi sťažovateľa uvádzanými v dovolaní a jeho doplneniach. Dovolacie uznesenie založil na procesnej úvahe, podľa ktorej sťažovateľ nie je osobou oprávnenou podať dovolanie proti rozsudku o schválení dohody o vine a treste, pričom vychádzal z extrémne reštriktívneho výkladu § 334 ods. 4 druhej vety cez § 369 ods. 1 a 2 Trestného poriadku s odkazom na rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené pod R 58/2008 a R 1/2017. Tento výklad je podľa názoru sťažovateľa v rozpore so zásadou zákazu *denegationis iustitiae*.

16. Sťažovateľ v dovolaní poukázal na najvyšším súdom označené dovolacie rozhodnutia, ale vzápätí argumentoval inými rozhodnutiami, a to uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6Tdo/5/2017 z 3. mája 2017, ale aj obsahom uznesenia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 132/2017 z 1. marca 2017.

17. Najvyšší súd v označenom uznesení neodmietol dovolanie z procesných dôvodov napriek tomu, že v postavení dovolateľa bola osoba, vo vzťahu ku ktorej ako obvinenej došlo k súdnemu schválení dohody o vine a treste.

18. Ústavný súd v uznesení sp. zn. II. ÚS 132/2017 z 1. marca 2017 nespochybnil oprávnenie obvineného na podanie dovolania z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku po schválení dohody o vine a treste súdom prvého stupňa. Poukázal dokonca na skutočnosť, že § 334 ods. 4 Trestného poriadku a podanie dovolania sťažovateľom (obvineným) z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je účinným prostriedkom nápravy a jeho podaním zostáva zachovaná lehota na podanie ústavnej sťažnosti proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste. Práve na tento názor sťažovateľ poukazuje.

19. Uznesenie najvyššieho súdu vo veci sťažovateľa neobsahuje absolútne žiadnu odbornú argumentáciu vo vzťahu k sťažovateľom označeným rozhodnutiami, pričom treba zdôrazniť, že podľa čl. 4 bodu 14 Rokovacieho poriadku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uverejneného v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 200/2016) sudcovia kolégia pri svojom rozhodovaní vychádzajú z prijatého stanoviska. Pritom najvyšší súd k výkladu § 334 ods. 4 druhej vety Trestného poriadku dosiaľ žiadne stanovisko neprijal.

20. Najvyšší súd úplne ignoroval obsah doplnených dôvodov dovolania z 26. januára 2023 napriek zásadnej argumentácii sťažovateľa vo vzťahu k právu na podanie opravného prostriedku ako súčasť práva na spravodlivý proces, keď sa o týchto argumentoch sťažovateľa vo svojom uznesení ani nezmiel a vôbec sa nimi nezaoberal.

21. K samotnému výkladu právnej normy v súvislosti s právom sťažovateľa na podanie dovolania tak, ako ho uvádza najvyšší súd vo svojom minimalistickom odôvodnení, treba podľa sťažovateľa uviesť nasledujúce skutočnosti.

21.1. Zákonodarca pri tvorbe právneho predpisu spravidla vychádza z toho, čo je bežné (z tzv. normálnych prípadov), pričom osobitné (špecifické) situácie, ktoré život prináša, môžu uniknúť jeho pozornosti. V takýchto prípadoch súdy nemôžu postupovať formalisticky a zohľadniť iba doslovné znenie zákona, ktorého aplikácia môže mať protiústavné dôsledky. V prípadoch medzery v zákone, ak sú dané podmienky na dotváranie práva súdom, je súd k dotváraniu práva nielenže oprávnený, ale, vychádzajúc z princípu rovnosti, dokonca povinný. Inštitút analógie je preto legitímnou metódou aplikácie práva a využíva sa v prípadoch, ak určitý spoločenský vzťah nie je upravený konkrétnym ustanovením príslušného zákona, resp. iného právneho predpisu (*analogia legis*), resp. ak existuje spoločenský vzťah, na ktorý nepamätá právna norma, ktorá by ho regulovala (*analogia iuris*). Patrí k tradícii slovenskej legislatívnej praxe pracovať s vysokou mierou zovšeobecnenia a spoliehať sa na interpretáciu a aplikáciu práva súdom. Právne normy totiž treba vykladať tak, aby plnili svoju funkciu spočívajúcu v rozumnom a spravodlivom vyriešení problému v tom zmysle, aby obstál pred meradlom tzv. zdravého rozumu a v spoločnosti panujúcich predstáv o spravodlivosti. Interpretácia právnej normy bez akceptácie jej zmyslu a účelu vedie k absurdným dôsledkom.

21.2. Výklad právneho predpisu nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva. Medzera v právnej úprave nemôže mať za následok porušenie základného práva sťažovateľa garantovaného v ústave. V takomto prípade je potrebné použiť taký výklad, ktorý by základné právo nielenže neporušoval, ale, naopak, garantoval ho.

21.3. K výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona. Jazykový výklad môže totiž v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu predstavovať len prvotné priblíženie sa k obsahu právnej normy, ktorej nositeľom je interpretovaný právny predpis. Na overenie správnosti či nesprávnosti výkladu, resp. na jeho doplnenie či spresnenie potom slúžia ostatné interpretačné prístupy postavené na roveň gramatickému výkladu, ktoré sú spôsobilé v kontexte racionálnej argumentácie prispieť k zisteniu obsahu a zmyslu aplikovanej právnej normy. Podľa tejto judikatúry ako ústavne nesúladne treba hodnotiť aj také rozhodnutia všeobecných súdov, v ktorých boli zákony, prípadne podzákonné právne úpravy interpretované v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (napr. v dôsledku prílišného formalizmu).

22. Sťažovateľ považuje za nesporné, že v jeho trestnej veci boli zásadným spôsobom porušené minimálne jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru, v dôsledku čoho výklad termínu „osoba oprávnená podať dovolanie“ proti rozsudku o schválení dohody o vine a treste musí byť v súlade s čl. 13 dohovoru, podľa ktorého každý, koho práva a slobody priznané dohovorom boli porušené, má právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom bez ohľadu na to, že porušenie spôsobili osoby pri plnení ich úradných povinností. Treba pritom vychádzať z materiálneho poňatia právneho štátu spočívajúceho okrem iného na interpretácii právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu s tým, aby prijaté riešenie bolo akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti.

23. Podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd vykladá pojem osoby oprávnenej podať dovolanie podľa § 334 ods. 4 druhej vety Trestného poriadku nie z pohľadu dosiahnutia spravodlivosti pri ukončení trestného konania rozsudkom o schválení dohody o vine a treste, ale z pohľadu zjednodušenia

svojej rozhodovacej činnosti [odmietnutia dovolania z procesného dôvodu, a to v danom prípade podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku]. Uznesenie najvyššieho súdu je charakterizované nekritickým parafrázovaním vlastnej judikatúry a neadresným analyzovaním všeobecných ustanovení procesného poriadku.

24. Hoci najvyšší súd rozhodol na neverejnom zasadnutí a dovolanie odmietol z procesných dôvodov, z odôvodnenia vyplýva, že sa zaoberal aj dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku z hľadiska práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru. Zaoberal sa teda meritom dovolania. Pritom takto postupovať nemohol. V okolnostiach danej veci [ak sa chcel zaoberať dovolacími dôvodmi podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] mal postupovať podľa § 383 a nasl. Trestného poriadku (teda určiť termín verejného zasadnutia a meritórne rozhodnúť). Pokiaľ tak neurobil, porušil zásadu verejnosti a ústnosti.

II.2. K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru, čl. 2 ods. 1 protokolu č. 7, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 47, ako aj čl. 48 ods. 2 charty postupom špecializovaného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13T/2/2021 a jeho rozsudkom z 3. marca 2021:

25. S poukazom na názor vyslovený v uznesení ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 132/2017 z 1. marca 2017 sťažovateľ predovšetkým tvrdí:

«Vyšetrovateľ policajného zboru uznesením MV SR, PPZ, národná kriminálna agentúra, odbor Stred ČVS: PPZ-128/NKA-ST2-2020 zo 14.09.2020 sťažovateľovi (obvinenému) pod bodom I.1 vzniesol obvinenie pre viacčinný súbeh zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že:

„[redacted], v danom čase sudca Krajského súdu v Žiline, po tom ako bol oslovený [redacted] [redacted], aby zabezpečil v rámci odvolacieho konania vedeného Krajským súdom v Žiline zrušenie rozsudku Okresného súdu Žilina, sp.zn. 28Tk/2/2017 zo dňa 25.10.2018, ktorým bol [redacted], [redacted] uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov a uloženie nižšieho trestu, túto žiadosť [redacted] prijal a následne známy [redacted] [redacted] – [redacted], [redacted], prezývaný [redacted] na ulici Pivovarská, v čase po 25.10.2018 odovzdal úplatok na tento účel sumu 20.000,- eur [redacted] a tento ho následne odovzdal na presne nezistenom mieste v Žiline, v čase po 25.10.2018 [redacted] [redacted], ktorý následne zabezpečil, ako príslušný, vo veci konajúci sudca, že rozhodnutím senátu Krajského súdu v Žiline, pod sp.zn. 1To/111/2018-2429 zo dňa 15.01.2019, bol obžalovaný odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky;

[redacted], po oslovení [redacted] a následnej vzájomnej dohode spočívajúcej uložení nižšieho trestu osobe [redacted], [redacted], konajúc ako verejný činiteľ v rozpore s ust. čl. 144 ods. 1 Ústavy SR ako aj ust. § 30 ods. 1, ods. 2 písm. a/, b/, d/ zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príslušných v znení neskorších predpisov, zabezpečil ako v danom príslušný vo veci konajúci sudca Krajského súdu v Žiline, zrušenie rozsudku Okresného súdu v Žilina, sp.zn. 28Tk/2/2017 zo dňa 25.10.2018, ktorým bol [redacted] uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov, pričom tento bol následne rozhodnutím senátu Krajského súdu v Žiline, pod sp.zn. 1To/111/2018-2429 zo dňa 15.01.2019 odsúdený na nižší,

súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky, týmto rozhodnutím Krajského súdu v Žiline bol porušený zákona v prospech odsúdeného [REDAKOVANÉ] v ust. § 38 ods. 7 Trestného zákona, v spojení s § 38 ods. 5 Trestného zákona a § 41 ods. 2 Trestného zákona, čo bolo právoplatne konštatované Najvyšším súdom SR zo dňa 06.02.2020, ktorým konaním [REDAKOVANÉ] ako sudca porušil ust. čl. 144 ods. 1 Ústavy SR, keďže pri rozhodovaní nebol viazaný zákonom a porušil aj ust. § 30 ods. 1, ods. 2 písm. a/, b/, d/ zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov, pričom [REDAKOVANÉ] za uvedené konanie zároveň prijal po 25.10.2018 na presne nezistenom mieste v Žiline od [REDAKOVANÉ] sumu 20.000,- eur, ktorému ju v Žiline na ulici [REDAKOVANÉ] v čase po 25.10.2018 na tento účel odovzdal známy [REDAKOVANÉ] – [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] prezývaný [REDAKOVANÉ]“

Druhú časť označenej skutkovej vety kvalifikoval vyšetrovateľ PZ ako prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a tento skutok spoločne s prvou časťou skutkovej vety kvalifikoval ako viacčinný súbeh zločinu a prečinu.

Popísaný skutok (čin) a jeho právna kvalifikácia boli akceptované prokurátorom, ktorá skutočnosť vyplýva z uznesenia prokurátora z 20.11.2020 č. VII/1Gv122/20/1000-113, ktorým zamietol sťažovateľovi sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Na str. 7, odsek 3 odôvodnenia uznesenia prokurátor jednoznačne potvrdzuje, že mu bolo vznesené obvinenie za rozhodovanie sudcu v súvislosti s výkonom zverenej súdnej moci v rozhodovacom procese.

Prokurátor vo svojom stanovisku z 27.11.2020 k sťažovateľovej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu zotrval na svojom rozhodnutí z 20.11.2020 a zopakoval, že je voči nemu vedené trestné stíhanie pre zneužívanie právomoci verejného činiteľa.

Popísaný skutok (čin) je samostatný skutok a uznesením vyšetrovateľa PZ bol sťažovateľ obvinený a ďalej stíhaný za rozhodovanie sudcu (stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10.06.2019, Tpj 28/2019, uverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 2/2019 pod č. 16). Na tomto mieste sťažovateľ poznamenáva, že v trestnom konaní odvolací súd rozhoduje o odvolaniach oprávnených osôb v trojčlennom senáte a nemá poznatky o tom, že ďalší dvaja členovia senátu boli obvinení za spôsob svojho rozhodovania v trestnej veci špecifikovanej vyšetrovateľom PZ.

Podľa čl. 148 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky v znení ústavného zákona č. 161/2014 Z.z. za rozhodovanie nemožno sudcu ani prísediaceho sudcu z radov občanov stíhať, a to ani po zániku ich funkcie.

Vznesenie obvinenia za popísaný skutok bolo bez najmenších pochybností v rozpore s ústavou a teda celé trestné konanie bolo a je nezákonné.»

26. Ďalej sťažovateľ s poukazom na čl. 148 ods. 5 ústavy namieta, že o jeho sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia nerozhodol generálny prokurátor, ale prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

27. O časti skutku uvedeného v uznesení vyšetrovateľa o vznesení obvinenia právne kvalifikovaného ako prečin podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona nebolo do dňa podania ústavnej sťažnosti meritórne rozhodnuté, pretože tento skutok nebol súčasťou dohody o vine a treste zo 17. februára 2021. V rámci dohodovacieho konania sťažovateľ výslovne žiadal prokurátora o informáciu, akým spôsobom je procesne tento skutok vyriešený, avšak odpoveď nedostal a tento

skutok nie je súčasťou rozsudku, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste, pričom nebola podaná ani obžaloba pre tento skutok, ale ani iným spôsobom nebolo procesne o ňom rozhodnuté. Pritom platí, že každý skutok, pre ktorý bolo obvinenie vznesené, musí byť procesne ukončený. Procesne relevantné ukončenie trestného stíhania pre skutok tvoriaci súčasť uznesenia o vznesení obvinenia má zásadný význam z hľadiska hmotného i procesného práva a je súčasťou práva obvineného na spravodlivý proces.

28. Pri preskúvaní návrhu dohody o vine a treste konajúci predseda senátu nepostupoval dôsledne v zmysle § 331 ods. 1 písm. a) a b) Trestného poriadku. Nerešpektovanie ustanovení o začatí trestného stíhania alebo vznesení obvinenia sú takým zásadným porušením práva na obhajobu, ktorého dôsledkom je neudržateľnosť dovolaním napadnutého rozsudku špecializovaného súdu. Uznesenie o vznesení obvinenia sa nestalo právoplatným, keďže o sťažnosti proti nemu nerozhodol kompetentný orgán v zmysle čl. 148 ods. 5 ústavy.

29. O tom, že obvinený Ing. F. T. v rámci trestného stíhania vedeného proti nemu najmenej 13-krát poprel akékoľvek korupčné správanie vrátane korupčného správania voči sťažovateľovi (hoci uznesenie o vznesení obvinenia sťažovateľovi sa na usvedčujúce výpovede Ing. F. T. odvoláva), sa sťažovateľ dodatočne dozvedel iba s použitím zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov. Tieto dôkazy boli vyšetrovateľom sťažovateľovi zatajené, hoci mali zásadný význam pre jeho obhajobu z hľadiska konkrétnych obhajobných argumentov, ako aj z hľadiska celkovej taktiky a stratégie obhajoby. Zatajené boli aj prepisy zvukových záznamov a samotné zvukové záznamy rozhovorov ■■■■■ s ďalšími osobami, z ktorých obsahu vyplýva celá genéza korupčných aktivít ■■■■■ v záujme jeho prepustenia z väzby a dosiahnutia pomsty všetkým, ktorí mu pri tom nepomohli.

30. Sťažovateľovi bola zatajená aj policajná identita ■■■■■. Denník Hospodárske noviny 12. júla 2022 zverejnil informáciu, podľa ktorej ■■■■■ je v skutočnosti policajt – legalizant pohybujúci sa v šedej zóne, ktorý sa okrem páchania vlastnej trestnej činnosti riadi aj pokynmi riadiacich dôstojníkov.

31. V priebehu prípravného konania, ale i v konaní pred súdom bol sťažovateľ vypočúvaný bez toho, aby bol zbavený povinnosti mlčanlivosti v zmysle § 30 ods. 10 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj § 40 ods. 4 zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rovnako ani svedkovia z radov sudcov neboli povinnosti mlčanlivosti zbavení. To isté sa vzťahuje na zamestnankyňu advokátskej kancelárie, ktorá bola vypočutá ako svedkyňa.

32. V čase od 29. decembra 2020 do 3. marca 2021 bol sťažovateľ 10-krát predvádzaný príslušníkmi Policajného zboru a Zboru väzenskej a justičnej stráže, a to vždy spútaný v rozpore so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/343.

33. Dňa 7. januára 2021 pri predvedení pod zámenkou nazretia do trestného spisu v rozpore s princípom legality sa najmenej dvaja policajti a prokurátor bez akéhokoľvek písomného záznamu snažili sťažovateľa presvedčiť o výhodnosti dohody o vine a treste pod podmienkou, že bude udávať ľudí, ktorých mu označia. Sľubovali mu za to formu trestu nespojenú s obmedzením

osobnej slobody a určitú výšku peňažného trestu, čo napokon ani nedodrжали. Po odchode prokurátora mu policajti predložili niekoľko desiatok súdnych rozhodnutí, ku ktorým sa mal vyjadriť v súvislosti s prípadnou korupciou.

34. Deň pred uzavretím dohody o vine a treste, ale i pred verejným zasadnutím špecializovaného súdu rozhodujúceho o návrhu na schválenie dohody bol sťažovateľ predvedený na pracovisko Národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru v Žiline a bol podrobený psychickému nátlaku smerujúcemu k tomu, aby sa „neodvážil“ ustúpiť od dohody o vine a treste v spojení s vyhrážkami následkov, ktoré by jeho a rodinu čakali, ak by na dohodu nepristúpil. Obranu proti takémuto správaniu sťažovateľ priebežne rieši prostriedkami trestného a civilného práva.

II.3. K § 334 ods. 4 druhej vete Trestného poriadku:

35. Podľa sťažovateľa slovenská právna úprava vo vzťahu k možnostiam opravného prostriedku proti rozsudku schvaľujúcemu dohodu o vine a treste absolútne vylučuje obvineného a oprávnené osoby (ktoré by mohli v jeho prospech podať opravný prostriedok), aby využili riadny, ako aj mimoriadny opravný prostriedok na preskúmanie chýb rozsudku, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste, ako aj konania, ktoré takémuto rozsudku predchádzalo. Prítom riadne a mimoriadne opravné prostriedky sú v rámci kontinentálneho právneho systému v právnych a demokratických štátoch chápané ako súčasť právnej ochrany pred nesprávnymi a nezákonnými rozhodnutiami, a teda ako súčasť práva na spravodlivý proces v jeho materiálnom chápaní. Úprava § 334 ods. 4 druhej vety Trestného poriadku tak vytvára stav nemožnosti nápravy pred nesprávnym a nezákonným rozhodnutím, keď žiaden právny predpis nezabezpečuje nárok obvineného na podanie dovolania ministrom spravodlivosti z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku na podklade podnetu obvineného alebo iných oprávnených osôb.

36. Krajiny Európskej únie, ktorých právne systémy sú dávané za vzor právneho štátu (Nemecko, Francúzsko, Česká republika), nepristúpili vo svojich trestnoprávných procesných poriadkoch k takému zásadnému obmedzeniu práva na opravný prostriedok, ako to je v slovenskom právnom systéme.

37. Podľa českého práva proti rozsudku o schválení dohody o vine a treste je možné podať odvolanie, ak rozsudok odporuje dohode navrhutej súdu štátnym zástupcom. V Nemecku sa dohoda o vine a treste stala bežnou súčasťou trestného konania bez akejkoľvek zákonnej opory na základe judikatúry spolkového ústavného súdu a spolkového súdneho dvora, z ktorej vyplýva, že sa nesmie uzatvoriť dohoda, ktorou by sa obvinený vopred vzdával opravného prostriedku. Podľa francúzskej právnej úpravy má schválená dohoda o vine a treste povahu odsudzujúceho rozsudku, proti ktorému je možné podať odvolanie.

38. Slovenská právna úprava neumožňujúca prieskum rozsudku o schválení dohody o vine a treste podaním opravného prostriedku zo strany obvineného sa vlastne vzdala ambície uprednostniť spravodlivosť a zákonnosť rozsudkov o schválení dohody o vine a treste, ako aj konania, ktoré takémuto rozsudku predchádzalo, pred rýchlosťou ukončenia trestného konania aj za cenu zásadných chýb trestného konania spôsobujúcich nezákonnosť rozsudku o schválení dohody o vine a treste vyplývajúcu aj z nezákonného konania, ktoré takémuto rozsudku predchádzalo.

39. V ďalšom sťažovateľ cituje čl. 7 ods. 2 a 5, čl. 12 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a čl. 154c ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru, ako aj čl. 47, čl. 51 ods. 1 a čl. 52 ods. 1 a 3 charty.

40. Podľa konštatovania sťažovateľa slovenská právna úprava vo vzťahu k výroku o vine a treste v rozsudku o schválení dohody o vine a treste v § 334 ods. 4 druhej vety Trestného poriadku popiera právo dať preskúmať výrok takéhoto rozsudku o vine a treste súdom vyššieho stupňa. Táto právna úprava vo forme zákona neustanovuje výkon práva na opravný prostriedok a jeho dôvody, ale ho zakazuje, a preto je nespochybniteľne v rozpore s čl. 2 ods. 1 protokolu č. 7, ako aj s čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru. Je v rozpore aj s čl. 1 ods. 1, čl. 7 ods. 4, čl. 12 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, s čl. 47, čl. 51 ods. 1 a čl. 52 ods. 1 a 3 charty.

41. Špecializovaný súd pri aplikácii noriem všeobecného práva ignoroval medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ako aj ústavu, a to v súvislosti s poučením o opravnom prostriedku, v dôsledku čoho pre odvolací súd platí § 316 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorého ako oneskorené nemôže byť zamietnuté odvolanie, ktoré oprávnená osoba podala oneskorene len preto, lebo sa riadila nesprávnym poučením súdu.

42. V záujme komplexnej informovanosti ústavného súdu sťažovateľ uvádza, že s použitím už uvedenej argumentácie (pozri body 35 až 41) podal 17. februára 2023, resp. podrobne 7. marca 2023 odvolanie proti rozsudku špecializovaného súdu s návrhom na postup najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu podľa § 318 ods. 1 s použitím § 283 ods. 5 Trestného poriadku, teda aj na prerušenie trestného stíhania z dôvodu podania návrhu na začatie konania pred ústavným súdom o rozpore § 334 ods. 4 druhej vety Trestného poriadku s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, s čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru, s čl. 2 ods. 1 protokolu č. 7, ako aj s čl. 47, čl. 51 ods. 1 a čl. 52 ods. 1 a 3 charty. Vec je aktuálne vedená na najvyššom súde pod sp. zn. 3To/5/2023.

43. V závere sťažovateľ zdôrazňuje, že si je vedomý procesného ukončenia časti jeho trestnej veci formou rozsudku o schválení dohody o vine a treste a obmedzených možností napraviť existujúci stav, pretože skutkov, ku ktorým sa v rámci trestného konania čiastočne priznal, sa nedopustil. Konanie sťažovateľa pri uzatváraní dohody o vine a treste nebolo slobodné, ale ani dobrovoľné, keď konal pod vplyvom psychického nátlaku orgánov činných v trestnom konaní vrátane sudcov konajúcich o obmedzení jeho osobnej slobody pri rozhodovaní o väzbe, pod vplyvom úmrtia bývalého policajného prezidenta a advokáta vo väzbe v čase, keď sa sám nachádzal vo väzbe, pod vplyvom pokusu o samovraždu bývalej štátnej tajomníčky ministerstva spravodlivosti a sudkyne, pod vplyvom emocionálneho šoku, spánkovej deprivácie (kontroly v cele v noci každých 15 – 30 minút sprevádzané buchotom a škripaním pohybu železa o železo pri otváraní pozorovacieho okienka a rozsvietením svetla v cele), depresie, suicidálnych sklonov liečených psychiatrom, vyhrážok zo strany spoluväzňov, pod vplyvom porušovania prezumpcie neviný predvádzaním na verejnosti s použitím donucovacích prostriedkov, pod vplyvom predvádzania do Žiliny (domov) a naspäť do väznice v Banskej Bystrici, a to sedemkrát za osem týždňov, pod vplyvom hromadných ponižujúcich osobných prehliadok ukazovaním holých chodidiel a rozhádzaním skrine a posteľe, pod vplyvom sústavných vyhrážok policajtov, čo všetko sa stane jemu a jeho rodine, ak sa neprizná, neudá ďalších ľudí a ustúpi od dohody a pod. Zjednodušene povedané, sťažovateľ uprednostnil slobodu pred pravdou a pristúpil na dohodu o vine a treste iba preto, aby sa dostal z väzby, keď sa čiastočne priznal k tomu, čo nespravil.

44. Sťažovateľ si neuplatňuje žiadnu sekundárnu satisfakciu vo forme finančného zadosťučinenia, pretože za primárne a rozhodujúce pre jeho ďalší spôsob a kvalitu života považuje v konaní

pred ústavným súdom rozhodnutie o porušení označených základných práv a slobôd, ako aj zrušenie namietaných rozhodnutí.

45. Ústavnú sťažnosť podáva napriek tomu, že rozsudok špecializovaného súdu napadol odvolaním, a teda ho nepovažuje za právoplatný. Vychádza pritom z existujúceho stavu, ktorý eviduje špecializovaný súd, a tým je právoplatnosť jeho rozsudku. Práve preto z opatrnosti a v záujme splnenia časových lehôt podáva aj ústavnú sťažnosť vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu a rozsudku špecializovaného súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K postupu špecializovaného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13T/2/2021 a jeho rozsudku z 3. marca 2021:

46. Tú časť ústavnej sťažnosti, ktorá pre namietané porušenie čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru, čl. 2 ods. 1 protokolu č. 7, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 47, ako aj čl. 48 ods. 2 charty smeruje proti postupu špecializovaného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13T/2/2021 a jeho rozsudku z 3. marca 2021, ústavný súd považuje za oneskorene podanú, a preto ju odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

47. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

48. Podľa § 334 ods. 4 Trestného poriadku ak súd dohodu o vine a treste schváli, potvrdí to rozsudkom, ktorý verejne vyhlási. Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie ani dovolanie okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c).

49. Podľa § 334 ods. 5 Trestného poriadku rozsudok nadobudne právoplatnosť vyhlásením.

50. Rozsudok špecializovaného súdu sp. zn. 13T/2/2021 z 3. marca 2021 o schválení dohody o vine a treste uzatvorenej 17. februára 2021 medzi prokurátorom a sťažovateľom nadobudol právoplatnosť jeho vyhlásením 3. marca 2021.

51. Z údajov, ktoré mal ústavný súd k dispozícii, síce nevyplýva, kedy bol tento rozsudok sťažovateľovi, resp. jeho obhajcovi doručený, avšak, vychádzajúc zo skutočnosti, že sťažovateľ podal proti rozsudku špecializovaného súdu dovolanie datované 1. augusta 2022, možno usudzovať, že k doručeniu rozsudku muselo dôjsť najneskôr tohto dňa. Ústavná sťažnosť zo 14. apríla 2023

doručená ústavnému súdu 19. apríla 2023 bola preto podaná evidentne po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty podľa § 124 zákona o ústavnom súde.

52. Na skutočnosť, že sťažovateľ podal proti rozsudku špecializovaného súdu dovolanie, o ktorom najvyšší súd rozhodol uznesením sp. zn. 4Tdo/66/2022 zo 7. februára 2023, nemožno pri skúmaní otázky včasnosti podanej ústavnej sťažnosti prihliadať, keďže z § 334 ods. 4 Trestného poriadku nepochybne vyplýva, že proti rozsudku o schválení dohody o vine a treste nie je (ani) dovolanie okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) prípustné, pričom osobou oprávnenou na podanie dovolania v takomto prípade je iba minister spravodlivosti, keďže iba on môže napadnúť dovolaním rozhodnutie súdu prvého stupňa. Dovolanie je totiž mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý v zásade smeruje proti druhostupňovému rozhodnutiu (pozri aj body 60 a 64).

III.2. K postupu najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4Tdo/66/2022 a jeho uzneseníu zo 7. februára 2023:

53. Odlišná je situácia vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru, čl. 2 ods. 1 protokolu č. 7, čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 47, ako aj čl. 48 ods. 2 charty postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4Tdo/66/2022 a jeho uznesením zo 7. februára 2023. Túto časť ústavnej sťažnosti treba považovať za zjavne neopodstatnenú, a preto ju ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

54. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

55. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu tento nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

56. Podstatou argumentácie najvyššieho súdu v súvislosti s odmietnutím dovolania sťažovateľa napadnutým uznesením sp. zn. 4Tdo/66/2022 zo 7. februára 2023 je právny názor, podľa ktorého z § 334 ods. 4 a § 369 ods. 1 a 2 Trestného poriadku proti rozsudku o schválení dohody o vine

a treste možno podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku s tým, že oprávneným podať dovolanie v takomto prípade je len minister spravodlivosti, keďže ide o rozhodnutie súdu prvého stupňa (na rozdiel od obvineného a generálneho prokurátora, ktorí sú podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku oprávnenými osobami podať dovolanie proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa). Najvyšší súd pritom odkazuje na viaceré svoje publikované rozhodnutia (pozri bod 8.1).

57. Ústavný súd považuje uvedenú argumentáciu najvyššieho súdu za dostatočnú a presvedčivú s tým, že táto je v zrejmom súlade s jeho dlhodobou judikatúrou k danej problematike. Táto argumentácia sa nejaví ako arbitrárna, ale ani ako zjavne neodôvodnená.

58. Napriek už uvedenému s ohľadom na argumentáciu sťažovateľa je potrebné uviesť ešte tieto skutočnosti:

59. Sťažovateľ poukazuje na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6Tdo/5/2017 z 3. mája 2017, z ktorého vyplýva, že ním bolo podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku (dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením bez preskúmania veci odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371, pozn.) odmietnuté dovolanie odsúdenej osoby proti rozsudku špecializovaného súdu sp. zn. BB-4T/58/2013 zo 17. decembra 2013 o schválení dohody o vine a treste. Podľa konštatovania najvyššieho súdu odsúdená osoba podala dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), e) a g) Trestného poriadku. Podľa názoru najvyššieho súdu neboli splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku. Z dikcie § 334 ods. 4 Trestného poriadku vyplýva možnosť podať dovolanie proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste, avšak iba z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo zápisnice o konaní o dohode o vine a treste z 3. decembra 2013 jednoznačne vyplýva, že odsúdená osoba bola pred konaním poučená v zmysle § 34 ods. 4 Trestného poriadku o význame priznania, pričom aj prítomnosť jej obhajcov zabezpečovala plné uplatnenie práv. Odsúdená osoba na otázku prokurátora uviedla, že rozumie podstate skráteného konania, s ktorým súhlasila, a vyšetrovateľom bola poučená o svojich právach, najmä o práve na obhajobu. Mala teda možnosť radiť sa so svojimi obhajcami, takže mala zabezpečenú kvalifikovanú právnu pomoc a bolo výlučne na jej vôli, či takéto vyhlásenie urobí alebo nie. Z obsahu spisu vyplýva, že odsúdená osoba počas celého konania mala k dispozícii obhajcov, s ktorými sa mohla radieť aj pred tým, ako jej boli položené jednotlivé otázky podľa § 333 ods. 3 Trestného poriadku. Odsúdená osoba na otázku súdu potvrdila, že bola o svojich právach poučená, a to najmä o práve na obhajobu, a že jej bola daná možnosť slobodnej voľby obhajcu, s ktorým sa mohla radieť o spôsobe obhajoby. Na základe uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru o nesplnení jednej zo základných podmienok na podanie dovolania.

60. Ďalej poukazuje na uznesenie ústavného súdu č. k. II. ÚS 132/2017-11 z 1. marca 2017, z ktorého vyplýva, že ním bola odmietnutá ako zjavne neopodstatnená sťažnosť podaná odsúdenou osobou proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 6Tdo/6/2016 z 22. augusta 2016, ktorým bolo odmietnuté jej dovolanie proti rozsudku Okresného súdu Košice I sp. zn. 7T/55/2012 z 27. marca 2013 o schválení dohody o vine a treste. Podľa konštatovania ústavného súdu najvyšší súd odmietol dovolanie odsúdenej osoby proti rozsudku Okresného súdu Košice I o schválení dohody o vine a treste podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku, teda ako dovolanie podané neoprávnenou osobou, a to s poukazom na § 334 ods. 4 Trestného poriadku. Podľa názoru ústavného súdu odsúdená osoba v odôvodnení sťažnosti adresovanej ústavnému súdu namietala výlučne postup a rozhodnutie

Okresného súdu Košice I, ktorý jej neuložil spoločný trest podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona, hoci sa tak malo stať. Napriek tomu v podanej sťažnosti žiadala vysloviť porušenie práv dovolacím uznesením najvyššieho súdu, pričom ale z odôvodnenia sťažnosti nevyplývajú žiadne výhrady proti tomuto uzneseniu vyslovujúcemu, že odsúdená osoba nebola osobou oprávnenou podať dovolanie. Ústavný súd konštatoval, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a skutočnosťami namietanými odsúdenou osobou v sťažnosti neexistuje príčinná súvislosť, ktorá by mohla viesť k záveru o porušení označených práv dovolacím uznesením najvyššieho súdu. Poukázal aj na skutočnosť, že i keby sa v petite sťažnosti navrhlo vyslovenie porušenia práv odsúdenej osoby aj rozsudkom Okresného súdu Košice I, ústavný súd by musel sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako oneskorene podanú. V okolnostiach posudzovanej veci by totiž ustálená judikatúra ústavného súdu, podľa ktorej dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu v prípadoch, ak sťažovateľ (v danom prípade odsúdená osoba) v predmetnej veci podal dovolanie, začne plynúť dňom doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (dovolaní) a je považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (v danom prípade rozsudku Okresného súdu Košice I), nebola na túto vec aplikovateľná. Trestný poriadok v § 334 ods. 4 výslovne ustanovuje, že proti rozsudku o schválení dohody o vine a treste nie je prípustné odvolanie ani dovolanie okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Podané dovolanie by preto v okolnostiach posudzovanej veci nebolo možné považovať za účinný prostriedok nápravy poskytnutý zákonom a za rozhodnutie, na ktoré by mohla byť viazaná zákonom ustanovená dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu.

61. Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6Tdo/5/2017 z 3. mája 2017 je zrejmé, že i v tejto veci najvyšší súd rozhodoval o dovolaní proti rozsudku o schválení dohody o vine a treste, pričom dovolanie sa opieralo aj o § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Najvyšší súd síce dovolanie odmietol, avšak nie s poukazom na § 382 písm. b) Trestného poriadku (teda preto, lebo ide o dovolanie neoprávnenej osoby), ale podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku (teda pre nesplnenie dôvodov dovolania). Nemôžu byť pochybnosti o tom, že tento záver najvyššieho súdu je vzhľadom na konkrétne okolnosti riešeného prípadu v jednoznačnom rozpore s judikatúrnou líniou, ktorú najvyšší súd v danej otázke zastáva vo viacerých svojich (aj publikovaných) rozhodnutiach.

62. Napriek dosiaľ uvedenému ústavný súd považuje označené dovolacie uznesenie najvyššieho súdu za ojedinelé vybočenie z inak ustálenej judikatúry týkajúcej sa danej problematiky. Je to tak preto, lebo najvyšší súd sa ani len nepokúsil vysvetliť, prečo v tomto prípade nedospel k záveru o potrebe odmietnuť dovolanie z dôvodu, že bolo podané neoprávnenou osobou. V dovolacom uznesení teda absentuje jeden zo základných predpokladov zmeny ustálenej judikatúry, ktorým je podrobný právny rozbor otázky, prečo bolo potrebné dospieť k záveru odlišnému od ustálenej judikatúry. Za takéhoto stavu preto nemožno dovolacie uznesenie, na ktoré sťažovateľ poukazuje, brať ako relevantné. Zároveň to umožňuje vzhľadom na konkrétne okolnosti veci urobiť aj záver o tom, že nereflektovanie najvyššieho súdu na túto námietku nemohlo znamenať z materiálneho hľadiska porušenie označených práv sťažovateľa.

63. Pokiaľ sťažovateľ v podanom dovolaní, ale aj v ústavnej sťažnosti poukazoval na uznesenie ústavného súdu č. k. II. ÚS 132/2017-11 z 1. marca 2017 (tiež ako na také, ktoré má vplyv na doterajšiu judikatúrnú líniu v danej problematike), nemožno so sťažovateľom súhlasiť.

64. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 132/2017-11 z 1. marca 2017 odmietol ako zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť odsúdenej osoby preto, lebo závery najvyššieho súdu, podľa ktorých nebola osobou oprávnenou podať dovolanie, v podanej sťažnosti nijako nenapádala, keďže argumentačne sa zamerala len na vady rozsudku o schválení dohody o vine a treste. Ústavný súd *obiter dictum* ešte uviedol, že aj keby odsúdená osoba napadla pred ústavným súdom nielen dovolacie uznesenie najvyššieho súdu, ale aj rozsudok o schválení dohody o vine a treste (čo sa ale nestalo), musela by byť táto časť jej podania odmietnutá ako oneskorene podaná vzhľadom na ustálenú judikatúru ústavného súdu.

65. Možno urobiť záver, podľa ktorého uznesenie ústavného súdu č. k. II. ÚS 132/2017-11 z 1. marca 2017, na ktoré sťažovateľ poukazuje, sa nejaví ako relevantné, pretože nijaká zmena doterajšej judikatúrnej línie najvyššieho súdu v otázke, kto je oprávnený podať dovolanie proti rozsudku o schválení dohody o vine a treste, z nej nevyplýva. Už vonkoncom nezodpovedá obsahu tohto uznesenia tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého ústavný súd mal v uvedenom uznesení uviesť, že podanie dovolania obvineným z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je účinným prostriedkom nápravy a jeho podaním zostáva zachovaná lehota na podanie ústavnej sťažnosti proti rozsudku súdu prvého stupňa o schválení dohody o vine a treste. Z tohto dôvodu sa z materiálneho hľadiska nejaví ako relevantná ani skutočnosť, že sa najvyšší súd dovolacou námietkou sťažovateľa poukazujúcou na uznesenie ústavného súdu č. k. II. ÚS 132/2017-11 z 1. marca 2017 vôbec nezaoberal.

66. Sťažovateľ uvádza aj celý rad ďalších argumentov, z ktorých má podľa jeho názoru vyplývať, že § 334 ods. 4 druhú vetu Trestného poriadku treba vykladať tak, aby proti prvostupňovému rozsudku o schválení dohody o vine a treste bolo možné podať odvolanie, resp. aby dovolanie mohla podať aj odsúdená osoba, teda tak, aby to zodpovedalo medzinárodným zmluvám o ľudských právach, ako aj právnym úpravám platným v relevantných štátoch Európskej únie. Súčasne (alternatívne) spochybňuje aj ústavnosť § 334 ods. 4 druhej vety Trestného poriadku, pričom v tejto súvislosti v odvolaní podanom proti rozsudku špecializovaného súdu o schválení dohody o vine a treste navrhuje, aby najvyšší súd odvolacie konanie prerušil a podal ústavnému súdu návrh na začatie konania o súlade § 334 ods. 4 druhej vety Trestného poriadku s označenými článkami ústavy a medzinárodných zmlúv.

67. Ústavný súd považuje za správne pri riešení nastolenej problematiky vychádzať z konkrétneho účelu námietok uplatňovaných sťažovateľom. Za ich „spoločného menovateľa“ treba považovať požiadavku vytvorenia možnosti nezávislého súdneho preskúmania právoplatného rozsudku prvostupňového súdu o schválení dohody o vine a treste, keďže podľa názoru sťažovateľa za existujúcej právnej úpravy a pri takom výklade § 334 ods. 4 druhej vety Trestného poriadku, aký zastáva najvyšší súd, to možné nie je.

68. Ústavný súd považuje za dôležité poukázať v tejto súvislosti na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva č. 9043/05 z 29. apríla 2014 vo veci Natsvlshvili a Togonidze proti Gruzínsku. Európsky súd pre ľudské práva v ňom vyjadril názor, že je normálne, že rozsah výkonu práva na odvolanie je obmedzenejší v prípade odsúdenia na základe dohody o vine a treste, ktorá predstavuje vzdanie sa práva na meritórne preskúmanie trestnej veci obvineného, ako v prípade odsúdenia na základe riadneho trestného konania. V tejto súvislosti požívajú zmluvné štáty široký priestor na voľnú úvahu podľa čl. 2 protokolu č. 7. Prijatím dohody o priznaní viny sa obvinený

okrem toho, že sa vzdal svojho práva na riadny proces, vzdal aj svojho práva na riadne odvolacie konanie. Tento konkrétny právny dôsledok dohody o priznaní viny však musí vyplývať z jasne formulovaného vnútroštátneho právneho ustanovenia, ktoré má byť obvinenému riadne vysvetlené [vzhľadom na osobné pomery sťažovateľa, ktorý bol dlhoročným trestným sudcom na súde vyššieho stupňa, a s ohľadom na ustálenosť judikatúry najvyššieho súdu v danej otázke (porovnaj body 8.1, 56, 57, 62 a 65 odôvodnenia) nemal ústavný súd o splnení tejto podmienky v sťažovateľovom prípade pochybnosť, pozn.]. Vzdanie sa práva na riadny opravný prostriedok zároveň nesmie predstavovať svojvoľné obmedzenie, ktoré by nespĺňalo požiadavku primeranosti obsiahnutú v čl. 2 protokolu č. 7 (porovnaj bod 96 rozsudku už spomínaného rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva). Za rozhodujúcu skutočnosť považuje ústavný súd v tejto súvislosti nepochybnú existenciu možnosti osoby odsúdenej rozsudkom o schválení dohody o vine a treste podať proti takémuto právoplatnému rozsudku ústavnú sťažnosť postupom podľa čl. 127 ústavy. Existenciu tejto možnosti nepopiera ani sťažovateľ a ním podaná ústavná sťažnosť smeruje aj proti rozsudku špecializovaného súdu o schválení dohody o vine a treste. Inými slovami, existujúca právna úprava dáva osobe odsúdenej rozsudkom o schválení dohody o vine a treste možnosť súdnej ochrany pred ústavným súdom.

69. Možno konštatovať, že sťažovateľ aj za súčasnej právnej úpravy a pri takom výklade § 334 ods. 4 druhej vety Trestného poriadku, aký zastáva najvyšší súd, má možnosť brániť svoje (v ústavnej sťažnosti označené) práva pred nezávislým a nestranným súdom, ktorým je ústavný súd. Označené práva sťažovateľa podľa ústavy, dohovoru, protokolu č. 7, listiny a charty preto porušené neboli.

70. Sťažovateľ namieta, že najvyšší súd sa zaoberal dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku z hľadiska práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru, teda meritom dovolania, hoci dovolanie odmietol z procesných dôvodov na neverejnom zasadnutí. Takto by však mohol postupovať iba na základe § 383 a nasl. Trestného poriadku na verejnom zasadnutí spojenom s meritórnym rozhodnutím.

71. Najvyšší súd neakceptoval tvrdenie sťažovateľa o porušení čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru s poukazom na uzatvorenú dohodu o vine a treste, ktorú špecializovaný súd schválil, pričom v rámci dohody sa sťažovateľ vzdal práva na verejný proces, teda vzdal sa časti svojich práv tvoriacich v súhrne právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru.

72. Ústavný súd súhlasí so sťažovateľom v tom, že sa najvyšší súd dovolacou námietkou sťažovateľa o porušení čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru vecne zaoberať nemal, keďže dovolanie odmietol z procesných dôvodov ako podané neoprávnenou osobou. V rámci výroku uznesenia najvyššieho súdu, podľa ktorého dovolanie bolo potrebné odmietnuť, keďže bolo podané neoprávnenou osobou, treba však konštatovať, že uvedené pochybenie nemalo nijaký vplyv na tento výrok.

73. Napokon je potrebné zaoberať sa námietkami, ktoré sťažovateľ uplatnil v doplnení ústavnej sťažnosti z 3. mája 2023.

74. Pokiaľ sťažovateľ poukazuje na to, že prokurátor sa k jeho dovolaniu vôbec nevyjadril, čo podľa zásady „kto mlčí, ten svedčí“ by malo znamenať jeho súhlas s obsahom dovolania (pozri bod 10), ústavný súd bez toho, aby sa vyjadroval k otázke aplikovateľnosti uvedenej rímskoprávnej zásady na daný prípad, uvádza, že o uvedenej skutočnosti musel sťažovateľ v čase podania ústavnej sťažnosti už vedieť, v dôsledku čoho treba tento jeho argument považovať za oneskorene uplatnený,

a to vzhľadom na právny názor ústavného súdu vyslovený vo veci sp. zn. II. ÚS 422/2023, podľa ktorého „Argumentačné dopĺňanie ústavnej sťažnosti podaním doručeným ústavnému súdu 15. augusta 2023 tak ústavný súd považuje za obchádzanie kogentnej zákonnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti podľa § 124 zákona o ústavnom súde, pretože nové právne dôvody sformulované v doplnení ústavnej sťažnosti sú podané po jej uplynutí. Na právnu argumentáciu uplatnenú v tomto podaní preto ústavný súd neprihliadol.“.

75. Ďalšie námietky sťažovateľa, teda že 30. marca 2023 požiadal generálneho prokurátora, aby rozhodol o sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia, keďže predtým o nej rozhodol vecne nepríslušný prokurátor, v dôsledku čoho uznesenie o vznesení obvinenia sa dosiaľ nestalo právoplatným, ale aj že bez odpovede zostali jeho trestné oznámenia z 19. novembra 2020 a 20. novembra 2020, hoci výsledok ich šetrenia mal význam pre obhajobu sťažovateľa, keďže sa trestné oznámenia týkali závažnej trestnej činnosti tzv. kajúcnikov (pozri bod 18), patria svojou povahou do tej skupiny námietok, ktoré smerujú proti postupu špecializovaného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13T/2/2021 a jeho rozsudku z 3. marca 2021.

76. Sťažovateľ v doplnení ústavnej sťažnosti k úvahám najvyššieho súdu, ktorý sa nad rámec procesného rozhodnutia zaoberal namietaným porušením čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru, uvádza, že ani dohoda o vine a treste, ale ani konanie o návrhu na schválenie takejto dohody neznamenajú koniec spravodlivosti pre obvineného (pozri bod 10.2). Ústavný súd konštatuje, že ide vlastne o doplnenie námietky uvádzanej sťažovateľom v ústavnej sťažnosti (pozri body 17 a 24). Ústavný súd sa s námietkou vysporiadal v bode 72.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. novembra 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu